

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. gegužės 14 d. Nr. 21RE2-118 (AG2-91/14-2024)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Evaldo Ambrozaičio, Vilijos Astrauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

2024 m. gegužės 13 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X.Y. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Plungės teritorinio skyriaus 2023 m. gruodžio 28 d. sprendimo Nr. STS-736 „Dėl Neįgalių asmenų automobilio statymo kortelės išdavimo“ ir Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. vasario 28 d. sprendimo Nr. SS-785 „Dėl Neįgalių asmenų automobilio statymo kortelės išdavimo“ panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje priimtas nagrinėti pareiškėjos X.Y. skundas (b. l. 1–3) atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kuriuo prašoma panaikinti Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Plungės teritorinio skyriaus 2023 m. gruodžio 28 d. sprendimą Nr. STS-736 „Dėl Neįgalių asmenų automobilio statymo kortelės išdavimo“ ir Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. vasario 28 d. sprendimą Nr. SS-785 „Dėl Neįgalių asmenų automobilio statymo kortelės išdavimo“.

Skunde pareiškėja nurodo, jog prieš du metus Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir NDNT, *įstaigos pavadinimas nuo 2024 m. sausio 1 d. – Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos*) Šiaulių teritorinis skyrius buvo išdavęs pareiškėjai Neįgalių asmenų automobilio statymo kortelę. Todėl pareiškėja tikėjosi, kad ir šiuo atveju ji jai bus išduota, nes pareiškėjos sveikata prastėja. Nurodo, jog jai atlikta ne viena klubo bei kelio sąnarių operacija, turi stuburo išvaržų, kamuoja širdies ligos. Teigia, kad jos judėjimo laisvė yra suvaržyta, vaikšto ramentų pagalba, įsigijo neįgaliojo vežimėlį. Nurodo, jog yra vairuojanti

senjorė, naudojami automobiliu, bet be Neįgalių asmenų automobilio statymo kortelės negali pasistatyti automobilio arčiau gydymo įstaigų ar kitų vietų.

Atsakovė Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atsiliepimu (b. l. 42–45) prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime nurodo, kad iki 2023 m. gruodžio 31 d. Neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės (toliau – ir kortelė) išdavimo vertinimo procedūrą buvo atliekama vadovaujantis tuo metu galiojusių Neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės išdavimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2009 m. lapkričio 16 d. NDNT direktoriaus įsakymu Nr. V-127 (toliau – ir Tvarkos aprašas).

Teigia, kad pareiškėjos skundo argumentai: „<...sveikata su metais negerėja, o blogėja“, „<...vaikštau ramentų pagalba...>“, „<Įsigijau ir neįgaliojo vežimėlį.>“ nelaikytini teisiškai reikšmingais ir tenkinti skundą šiais argumentais nėra pagrindo. Pažymi, kad yra vertinamas ne sveikatos lygis, o dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo) lygis, neįgalumo lygis ir (ar) individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikiai (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – specialieji nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikiai), kuriems iš esmės įtaką daro ne diagnozuota liga ar asmens patirta trauma, o dėl jų nustatyti funkciniai sutrikimai (ligos sukelti padariniai), dėl kurių masto ir yra nustatomas didesnis ar mažesnis dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo) lygis, sunkesnis ar lengvesnis neįgalumo lygis (lengvas, vidutinis ar sunkus), didesnio ar žemesnio lygio individualios pagalbos teikimo kompensacijos poreikis (I, II, III ar IV).

Pabrėžia, kad atsakovė nėra susaistyta ankstesnių vertinimų metu asmeniui nustatytų darbingumo lygio procentų (taikytina teisės analogija – išduotos kortelės). Nurodo, kad dalyvumo (darbingumo) lygį (kortelės išdavimą) reglamentuojantys teisės aktai tikslingai įtvirtina dalyvumo (darbingumo) (kortelės) terminus tam, kad pakartotinio vertinimo metu būtų galima iš naujo objektyviai įvertinti asmens sveikatos būklės pakitimus (kriterijų atitikimą kortelės išdavimui). Teisinis reglamentavimas taip pat suponuoja galimą asmens dalyvumo (darbingumo) lygio (kortelės išdavimo) kitimą atsižvelgiant į jo sveikatos būklę atitinkamam laikotarpiui. Todėl tai, kad pareiškėjai anksčiau buvo nustatytas mažesnis darbingumo lygis (nagrinęjamuoju atveju išduota kortelė), nereiškia, kad dalyvumo (darbingumo) lygis (kortelė) yra nekintamas ir praėjus nustatytam atitinkamam laikotarpiui negali mažėti ar didėti (būti išduota ar neišduota). Todėl, esant diagnozuotai tai pačiai ligai, atsižvelgiant į sveikatos funkcijos sutrikdymo sunkumą, nustatyti dalyvumo (darbingumo) lygio procentai (išduota kortelė ar atsisakyta pastarąją išduoti) gali būti skirtingi.

Atkreipia dėmesį, kad kortelė yra skirta konkrečiam asmeniui, o ne šeimai, todėl automobiliu, kuris pažymėtas šia kortele, turi važiuoti arba būti vežamas žmogus, kuriam ši kortelė išduota. Kortelė nėra „pririšta“ prie vieno automobilio – kuriuo automobiliu kortelę turintis žmogus važiuoja ar yra vežamas. Pastaroji kortelė suteikia teisę ją turintiems asmenims sustoti arba stovėti neįgaliesiems skirtose vietose arba vietose, kuriose jiems sustoti (stovėti) nedraudžia Kelių eismo taisyklės.

Atsiliepime pažymi, kad Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Agentūros) Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. vasario 28 d. sprendimo Nr. SS-785 „Dėl Neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės išdavimo“ (toliau – ir Sprendimas Nr. 2) 1–2 puslapyje detalios nurodyta iki 2023 m. gruodžio 31 d. galiojusi kortelės vertinimo procedūra ir išdavimo tvarka.

Atsiliepime nurodo, kad šiuo ginčo atveju, asmeniui nustatytas antrojo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis. Tačiau surinktų duomenų visuma (byloje esantys duomenys ir Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos (toliau – ESPBI IS) paciento kortelėje esanti informacija nepatvirtina, kad asmuo dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojasi neįgaliojo vėžimėliu. Turimi duomenys ir pareiškėjos skunde nurodytos faktinės aplinkybės patvirtina, kad asmeniui yra reikalingos techninės pagalbos priemonės – esant apsunkintam vaikščiojimui, asmuo eina dviejų alkūninių ramentų pagalba (patvirtinta UAB „Jūsų medicinos namų“ E027 medicinos dokumento išrašė / 2023 m. gruodžio 27 d. šeimos gydytojo konsultacijos siuntime į NDNT nurodyti duomenys). Pažymi, kad asmeniui išduotas vairuotojo pažymėjimas prašymo ir skundo nagrinėjimo metu galiojo iki 2024 m. sausio 17 d., o NDNT Plungės teritorinio skyriaus 2023 m. gruodžio 28 d. sprendimas Nr. STS-736 „Dėl Neįgalių asmenų automobilio statymo kortelės išdavimo“ (toliau – ir Sprendimas Nr. 1) priimtas ir pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu 2024 m. sausio 23 d.

Atsakovė nurodo, jog atsižvelgiant į kortelės vertinimo ir išdavimo procedūros teisinį reglamentavimą ir nustatytas faktines aplinkybes, pareiškėjai neišduotina kortelė, nes ji nepatenka į Tvarkos aprašo 4 punkte nurodytų asmenų, kuriems suteikia tokia teisė, kategoriją, t. y. neatitinka minėto Tvarkos aprašo 4.5 ir 4.6 punktų reikalavimų – judėjimo funkcijos palengvinimui (kompensacijai) naudojasi alkūniniais ramentais, o ne neįgaliojo vėžimėliu ir asmeniui nebegalioja suteikta teisė vairuoti lengvuosius automobilius. Pažymi, kad norint išduoti kortelę asmens būklė turi būti visiškai, o ne tik dalinai atitinkanti taikomos nuostatos reikalavimus.

Atsakovė pažymi, kad pareiškėja Komisijai pateikė naujus faktinius įrodymus (vairuotojo pažymėjimo Nr. *(duomenys neskelbtini)*), išduoto 2024 m. kovo 19 d., kopiją) ir skunde nurodė naują informaciją, kurios atsakovė prašymo ir skundo nagrinėjimu metu neturėjo ir kurie sudaro pagrindą priimti naują administracinį sprendimą, tačiau nesudaro prielaidų suabejoti skundžiamų individualių administracinių aktų teisėtumu ir pagrįstumu. Esant tokioms faktinėms aplinkybėms, atsakovė teigia, kad pareiškėjos reikalavimas išduoti kortelę yra pateiktas netinkamai naudojantis (galimai piktnaudžiaujant) suteikta teise kreiptis į Lietuvos administracinių ginčų komisiją dėl pažeisto įstatymų saugomo intereso gynimo, nes atsakovė nepažeidė Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu reglamentuoto įpareigojimo užtikrinti pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą. Atsakovės nuomone, atsižvelgiant į skundo dalyką ir pagrindą darytina išvada, kad nurodytos naujos faktinės aplinkybės, skirtingai nei nurodo pareiškėja, leidžia manyti, kad nauji pateikti duomenys, kurie nebuvo įvertinti, kaip pagrindas kortelei išduoti, išaina už ginčo ribų.

Pareiškėjai ir atsakovei apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai. Pareiškėja bei atsakovė išreiškė valią dėl bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka. Atsižvelgiant į tai, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Skundas tenkintinas.

Byloje kilo ginčas dėl Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Plungės teritorinio skyriaus 2023 m. gruodžio 28 d. sprendimo Nr. STS-736 „Dėl Neįgalių asmenų automobilio statymo kortelės išdavimo“ ir Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. vasario 28 d. sprendimo Nr. SS-785 „Dėl Neįgalių asmenų automobilio statymo kortelės išdavimo“ teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2023 m. gruodžio 28 d. prašymu (reg. Nr. DNS-97422) kreipėsi į NDNT dėl specialiųjų poreikių nustatymo (b. l. 56–57). Kartu šiuo prašymu išreiškė prašymą, atitikus Tvarkos apraše nustatytus kriterijus, išduoti Neįgalių asmenų automobilio statymo kortelę.

NDNT Plungės teritorinis skyrius 2023 m. gruodžio 28 d. sprendimu Nr. STS-736 „Dėl Neįgalių asmenų automobilio statymo kortelės išdavimo“ (*pastaba*, pasirašytas 2023 m. sausio 23 d.) nusprendė neišduoti pareiškėjai kortelės, nes ji neatitinka Tvarkos aprašo 4 punkto kriterijų (b. l. 67–68).

Pareiškėja 2024 m. vasario 6 d. skundu „Dėl Tarnybos teritorinio skyriaus priimto sprendimo“ (toliau – ir Skundas, b. l. 63–64) kreipėsi į NDNT direktorių.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. vasario 28 d. sprendimu Nr. SS-785 „Dėl Neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės išdavimo“ nuspręsta netenkinti Skundo (b. l. 59–61). Šiame sprendime išdėstytos Tvarkos aprašo 4 punkto normos bei konstatuota, kad pareiškėjai negali būti išduota kortelė, nes asmuo nepatenka į Tvarkos aprašo 4.5 ir 4.6 punktuose nurodytų asmenų, kuriems suteikta tokia teisė, kategoriją, kadangi NDNT Plungės teritorinio skyriaus 2024 m. sausio 23 d. sprendimu Nr. STS-609 pareiškėjai nustatytas antrojo lygio priežiūros (pagalbos) poreikis nuo 2023 m. gruodžio 28 d. neterminuotai, asmuo eina ramentų pagalba, tačiau nėra duomenų, jog asmuo nuolat naudojasi neįgaliųjų vežimėliu bei LR Kelių transporto priemonių vairuotojų registro duomenimis asmuo neturi galiojančio vairuotojo pažymėjimo, todėl asmeniui kortelė negali būti išduota.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas (*pastaba, nuo 2024 m. sausio 1 d. – Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas*, ginčui aktuali redakcija, galiojusi nuo 2023 m. balandžio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d., toliau – ir NSI), Tvarkos aprašas (ginčui aktuali redakcija, galiojusi iki 2023 m. gruodžio 31 d.) ir kiti teisės aktai.

Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (minėta, įstaigos pavadinimas nuo 2024 m. sausio 1 d. – Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, toliau – ir NDNT) pagal kompetenciją dalyvauja formuojant ir įgyvendinant neįgaliųjų socialinės integracijos politiką dėl neįgalumo lygio, darbingumo lygio, profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio, specialiųjų poreikių, specialiųjų poreikių lygio, darbo asistento pagalbos poreikio nustatymo, neįgaliojo aprūpintojo skyrimo (NSI 16 straipsnio 2 dalies 5 punktas). Atsakovei teisės aktais suteikta teisė nustatyti specialiųjų poreikių lygį ir jo terminą (NSI 18 straipsnis). Vadovaujantis Tvarkos aprašo 4 ir 5 punktais, asmenys, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, įgyja teisę Tvarkos aprašo nustatyta tvarka ir sąlygomis kreiptis į atsakovę dėl Neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės išdavimo.

Atsakovei, kaip viešojo administravimo subjektui, taikytinos VAI normos, kurios, be kita ko, garantuoja asmens teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą (VAI 1 straipsnis). Pažymėtina, jog kiekviena valdžios institucija yra saistoma bendrųjų teisės principų bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų. Viešojo administravimo subjektai savo veikloje turi vadovautis įstatymo viršenybės, išsamumo, įpareigojančio į prašymą ar skundą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį, objektyvumo bei kitais principais (VAI 3 straipsnis). VAI 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei

pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 papunkčiai). Šios normos sietinos su viešojo administravimo subjekto veiklai keliamu įstatymo viršenybės principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektų veikla atitiktų VAI išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (VAI 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas).

Minėta, jog pareiškėja 2023 m. gruodžio 28 d. prašymu (reg. Nr. DNS-97422) siekė, kad NDNT išduotų jai Neįgalių asmenų automobilio statymo kortelę (b. l. 56–57), tačiau skundžiamu Sprendimu Nr. 1 nuspręsta neišduoti pareiškėjai kortelės, nes ji neatitinka Tvarkos aprašo 4 punkto kriterijų (b. l. 67–68). Atkreiptinas dėmesys, jog Tvarkos aprašo 4 punkte nurodyti net 9 atvejai, reglamentuojantys asmens teisę gauti kortelę, tačiau Sprendime Nr. 1 nenurodytas nei vienas jų, t. y. nedetalizuota kurio iš Tvarkos aprašo 4 punkto papunkčių pareiškėja neatitiko. Pažymėtina, kad gero administravimo principas VAI prasme įpareigoja viešojo administravimo subjektą, priimant sprendimą, jame nurodyti faktinių aplinkybių bei teisės normų, kurių pagrindu priimtas sprendimas, visumą. Nemotyvuotas administracinis aktas, kuris daro neigiamą poveikį subjekto teisėms ar interesams, negali būti pripažintas teisėtu, nes riboja subjekto teises skūsti tokį aktą ir apsunkina tokio akto teisminę kontrolę (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. gegužės 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-654-552/2020).

Vadovaujantis Tvarkos aprašo 4 punktu, asmenys, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, turi teisę gauti kortelę, jei: dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojami neįgaliųjų vežimėliu (Tvarkos aprašo 4.5 papunktis); dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojami vaikščiojimo priemonėmis (lazdele, ramentais, vaikštyne) ir turi galiojantį dokumentą, patvirtinantį teisę vairuoti lengvuosius automobilius (Tvarkos aprašo 4.6 papunktis); nustatytas specialusis nuolatinės pirmo lygio priežiūros (pagalbos) poreikis (Tvarkos aprašo 4.7 papunktis). Bylos duomenimis darytina išvada, jog pareiškėja, teikdama 2023 m. gruodžio 28 d. prašymą, turėjo pagrįstą lūkestį dėl kortelės išdavimo, nes pareiškėja atitiko Specialiojo nuolatinės slaugos, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos), specialiojo lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. A1-765/V-1530, normas (nustatytas antro lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, b. l. 10), dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojami vaikščiojimo priemonėmis (ramentais, b. l. 51, 54, 55), turėjo galiojantį dokumentą, patvirtinantį teisę vairuoti lengvuosius automobilius (2014 m. sausio 17 d. vairuotojo pažymėjimas Nr. *(duomenys neskelbtini)*, b. l. 75).

Aukščiau išdėstytų aplinkybių pagrindu sprendina, jog atsakovė Sprendime Nr. 1 nenurodžiusi tikslaus teisinio bei faktinio pagrindo dėl kortelės neišdavimo ne tik nesilaikė VAI reikalavimų bei gero administravimo principo, bet ir apribojo pareiškėjos teisę suprasti 2023 m. gruodžio 28 d. prašymo netenkinimo priežastis bei imtis veiksmų šias priežastis pašalinti. Šią išvadą patvirtina ir pareiškėjos Skundo turinys (b. l. 59–61) bei jos veiksmai gavus Sprendimą Nr. 2 (2024 m. kovo 19 d. kreipėsi dėl naujo vairuotojo pažymėjimo išdavimo, nes pasibaigė ankstesnio pažymėjimo galiojimo terminas, ir tą pačią dieną jai buvo išduotas vairuotojo pažymėjimas Nr. *(duomenys neskelbtini)*, kuris galioja iki 2034 m. kovo 19 d., b. l. 19, 75). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra pažymėjęs, jog tokie viešojo administravimo subjekto veiksmai, kai nesiremiam gero administravimo principu siekiant padėti besikreipiančiam asmeniui įgyvendinti jo teises, o tik formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo

administravimo funkcijos, pripažintini neteisėtais (pvz., 2015 m. birželio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015).

Pažymėtina, jog skundžiami Sprendimas Nr. 1 ir Nr. 2 turi ir daugiau trūkumų. Sprendime Nr. 1 nurodyta neteisinga jo priėmimo (registracijos) data (b. l. 67), o iš Sprendimo Nr. 2 turinio akivaizdu, jog trūksta dalies teksto dėl aplinkybių, kurios buvo nustatytos Agentūros Sprendimų kontrolės skyriui patikrinus pareiškėjos byloje esančius duomenis (b. l. 60). Pastaruoju atveju, pareiškėjai vėlgi nurodytos visos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės. Pažymėtina, jog priimamas administracinis sprendimas, kaip jau buvo minėta, turi būti visapusiškas ir išsamus, t. y. toks, kad iš jo turinio ir / ar sudėtinių dalių būtų aišku bei suprantama ne tik pačiam viešojo administravimo sistemos subjektui, bet ir administracinio sprendimo adresatui, dėl tokiu aktu sukuriamų teisių ir pareigų, jų atsiradimo faktinių pagrindų. Asmuo, kurio teisės ar interesai yra paliečiami, turi būti informuotas tokia apimtimi, kokia jam, paprastai kaip nekvalifikuotam tos srities atstovui būtų pakankamai suprantamai atskleista, kodėl buvo priimtas tokio pobūdžio administracinis aktas ir kokios teisinės pasekmės kyla (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. birželio 9 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1618-556/2021).

Minėta, jog atsakovė, kaip viešojo administravimo subjektas, yra saistoma gero administravimo principo imperatyvų. Šio principo keliamą pareigą valstybės institucijoms, priimant administracinius sprendimus, dirbti rūpestingai ir veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai, išaiškinti visas klausimui spręsti reikšmingas aplinkybes, išklausti asmenis, kurių atžvilgiu yra priimami administraciniai sprendimai (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. rugsėjo 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-5184-575/2019), taip pat užtikrinti, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. spalio 4 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-134/2012, 2013 m. kovo 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-708/2013, 2014 m. balandžio 22 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴³-816/2014 ir kt.).

Papildomai atkreiptinas dėmesys, jog tiek VAĮ 13 straipsnis, tiek Tvarkos aprašo 22 punktas įpareigoja atsakovę ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo administracinio sprendimo priėmimo dienos raštu pranešti apie priimtą administracinį sprendimą. Bylos duomenimis Sprendimas Nr. 2 pareiškėjai išsiųstas tik 2024 m. kovo 14 d. raštu Nr. R-1915-(5.24) „Dėl sprendimo“ (b. l. 58–62), t. y. tik po 10 darbo dienų. Tokiais savo veiksmais atsakovė sudarė nepagrįstas kliūtis pareiškėjai teisės aktų nustatytais terminais susipažinti su jai neigiamas teisinės pasekmės sukeliančiu sprendimu bei priimti atitinkamus sprendimus dėl savo teisių įgyvendinimo.

Atsižvelgiant į išdėstyta, sprendžiama, jog skundžiami Sprendimai Nr. 1 ir Nr. 2 neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintų administraciniams sprendimams keliamų reikalavimų, priimti pažeidžiant VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintus viešojo administravimo principus. Nagrinėjamoje byloje nustatyti žymūs ir esminiai Sprendimo Nr. 1 trūkumai, kurie turi įtaką ne tik šio sprendimo, bet ir Sprendimo Nr. 2 pagrįstumui ir teisėtumui. Nustatytų teisinių ir faktinių aplinkybių pagrindu Sprendimai Nr. 1 ir Nr. 2 pripažintini neteisėtais.

Nagrinėjamu atveju, panaikinus Sprendimus Nr. 1 ir Nr. 2, Agentūra turi pareigą iš naujo išnagrinėti pareiškėjos Skundą, įvertinti jos teisę gauti neįgalių asmenų automobilių statymo kortelę bei teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Panaikinti Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Plungės teritorinio skyriaus 2023 m. gruodžio 28 d. sprendimą Nr. STS-736 „Dėl Neįgalių asmenų automobilio statymo kortelės išdavimo“ (pasirašytas 2023 m. sausio 23 d.).

Panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. vasario 28 d. sprendimą Nr. SS-785 „Dėl Neįgalių asmenų automobilio statymo kortelės išdavimo“.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administracinio teismo Klaipėdos rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vilija Astrauskienė

Komisijos nariai

Marina Adomaitė

Evaldas Ambrozaitis